UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Styre-sak: 106/12

Sak nr.: 2012/6469

Møte: 7.11.12

Økonomimodell i nytt fakultet og premisser for budsjett 2013

Fakultetsdirektørens kommentarer

Budsjettfordelingen for 2013 er en utfordrende prosess fordi vi har en sterk resultatnedgang på 21,6 mill. og kostnadsvekst på areal med 5,3 mill. Dette er langt høyere enn tidligere planlagt og det er behov for drøftinger om hvordan budsjettet skal balanseres samtidig som nødvendige, faglig prioriterte tiltak kan gjennomføres. Fakultetsstyret har vedtatt en langsiktig oppbygning med 2 mill. årlig for å styrke strategiske fellesavsetninger og forberede ventet nedgang på resultatsiden for utdanning. Både med bakgrunn i økt fellesavsetninger og for å kunne håndtere midlertidige resultatsvingninger i budsjettene har instituttene fått redusert pris og lønnskompensasjon.

Universitetsstyret har vedtatt ny organisasjonsstruktur i Framtidens fakultet som skal gjelde fra 1.1.2013. Vi går fra 8 til 5 institutt ved fakultetet. Arbeidet med ny organisasjonsstruktur fra 1.1.2013 krever mye arbeid av mange personer i løpet av en kort periode. Alle ansatte skal flyttes i personalsystemet og det er en rekke andre systemer som det må foretas endringer i.

I budsjettarbeidet er det særlig de to nye kliniske instituttenes budsjetter som er utfordrende. Prinsippene for budsjettoppsettet for de to nye kliniske instituttene må legge godt til rette for forskning, undervisning og formidling innenfor dagens eksisterende rammer.

Konkret utformes grunnbevilgningsbudsjettene for de to nye kliniske instituttene slik:

- Lønnsbudsjett for alle stillinger.
- Budsjett som dekker faste kostnader.
- Driftsbudsjett for forskning, undervisning og formidling.

I tillegg skal alle eksternt finansierte prosjekt fordeles på respektive institutter.

I den grad det dukker opp utfordringer i prosessen med å lage instituttbudsjettene vil dette håndteres i tett dialog mellom fakultets- og instituttledelsene. Vi ser fram til å ha klar nye budsjetter for alle enheter til desembermøtet i Fakultetsstyret som også tar høyde for eventuelle endringer i administrative stillinger.

Vi er i god prosess med økonomiarbeidet knyttet til Framtidens fakultet og vil levere etter planen for det øvrige arbeidet som gjenstår til de nye instituttene er oppe og går fra nyttår.

Økonomiske rammer 2013

Fakultetets økonomiske rammer for undervisning, grunnforskning og formidling er sammensatt av midler fra flere ulike finansieringskilder. Hoveddelen er den årlige tildelingen av rammer fra universitetsstyret. I tillegg har vi overføringer av over- eller underskudd fra tidligere år som påvirker muligheten for aktivitet i

budsjettperioden. Mange av fakultetets tiltak og endringer er langsiktige og det tar ofte en viss tid før vi ser effekten. Det er alltid nødvendig å planlegge for en lengre horisont enn det som fremkommer i et årsbudsjett.

Tildelte rammer fra Universitetsstyret for 2013

Fakultetets rammer for budsjett 2013 ble lagt frem i Universitetsstyresak 2011/13374. For vårt fakultet er rammene for 2013 slik:

Tabell 1 – tildelt grunnbevilgning 2013 (uten avskrivingsinntekter)

	2013	2012	endring
Basisbevilgning	233 526	220 751	12 775
Resultatmidler utdanning	133 990	144 127	-10 137
Resultatmidler forskning	45 912	51 414	-5 502
Øremerkede midler stipendiater	92 873	90 408	2 465
Øremerkede midler postdoktorer	12 452	12 808	-356
Instituttinntekter	17 000	17 600	-600
Delsum konsekvensjustert grunnbevilgning	535 753	537 108	-1 355
FUGE II	1 800	1 800	-
ERC	1 100		1 100
Vitenskapelig utstyr	7 000	6 500	500
Medisinsk visualisering	500	500	-
REK	5 078	5 206	-128
Delsum tiltak utenfor rammen 2013	15 478	14 006	1 472
Sum vedtatt tildelt grunnbevilgning 2013	551 231	551 114	117

Som signalisert får fakultetet i 2013 en nedgang i resultatmidlene både for forskning og utdanning med til sammen 15,6 mill. kroner. Dette er en større nedgang enn det vi hadde forventet. I rammen har vi i tillegg fått en pris og lønnskompensasjon med 3,3 %, videreføring av studieplasser, videreført rammekutt og økt tilskudd til husleie.

Overføringer til 2013 fra 2012

I tillegg til de rammer som er gitt fra Universitetsstyret, er størrelsen på overføringene fra 2012 et viktig element ved planlegging av aktiviteten for kommende år. Vi forventer nå en samlet overføring på om lag 15 mill til 2013 men dersom betalt investeringstilskudd for BUSP til Helse Bergen blir regnskapsført i år vil fakultetet få en samlet negativ overføring på 5 mill.

I arbeidet med budsjett og planer for 2013 er det viktig å ha med seg at prognosene for overføringer fordeler seg noe ujevnt. En del av overføringene (øremerkede prosjekter) er også bundet til bestemte aktiviteter og kan ikke brukes på andre formål. Nå fordeler forventede overføringer seg slik:

- + 24 mill samlet overføringer på instituttene
- - 13 mill i negativ overføring for strategiske fellesavsetninger og fakultetsadministrasjon
- + 4 mill positiv overføring for Regional komite for medisinsk og helsefaglig forskningsetikk

Årsaken til årets underskudd i strategiske fellesavsetninger er bruken av midler på strategiske satsingsområder som investeringer i vitenskapelig utstyr og premiering av forskere for å dekke opp for instituttenes overføringer.

Gaveforsterkningsmidler

Fakultetet har omkring 29 mill. i gaveforsterkningsmidler hvorav 20 mill er bundet opp i vedtatte tiltak for postdoktorstillinger, driftsmidler til prosjektledere og kompensasjon for manglende dekningsbidrag til instituttene. I 2013 vil prosjektledere med kreftforeningsprosjekter få tilbakeført gaveforsterkningsmidler for årene 2009, 2010 og 2011 i samme størrelsesorden som tilbakeføringen for årene 2007 og 2008 som ble gjennomført i 2011. Fakultetsledelsen vil ha dialog med instituttlederne om disponeringen av resterende midler.

Aktivitet i 2013 – drøfting av momenter til budsjettfordelingen

2013 er isolert sett et trangt økonomisk år med en realnedgang i rammene for fakultetet. Det betyr at noen områder må reduseres for å få plass til ønskede satsinger på viktige områder. Endring i instituttstruktur og arbeidsfordeling i administrative funksjoner gjør også at det er behov for å gjennomgå momenter for budsjettfordelingen for 2013.

Pris og lønnskompensasjon, økte arealkostnader og rammekutt

Universitetsstyret viderefører 3,3% pris- og lønnskompensasjon til fakultetene. Alle fakultetene får på den annen side direkte rammekutt (MOF med 1,2 mill) og generell økning i arealkostnader (MOF med 2,6 mill). I tillegg får vårt fakultet økte arealkostnader med 2,7 mill. som skyldes økt areal i Nytt odontologibygg og standardheving i arealene. Det må diskuteres hvor stor pris- og lønnskompensasjonen kan bli i fakultetets budsjettrammer og rammekutt må også vurderes for å kunne balansere budsjettet.

Resultatbasert omfordeling (RBO)

Fakultetets eksisterende resultatfordeling (RBO) er basert på utviklingen på en rekke kriterier innen utdanning og forskning basert på et gjennomsnitt for de siste tre årene. RBO for 2013 basert på dagens organisasjon utgjør ca. 20 mill. Endringene i organisasjonsstrukturen gjør at det ikke er mulig å lage tilsvarende resultatfordeling i 2013 som fakultetets eksisterende RBO. Fakultetsledelsen ønsker en prosess i 2013 for å lage en ny resultatfordeling ved fakultetet med bred involvering.

Premiering av forskningsgrupper med god NFR-evaluering og EU-forskning

Forskningsgruppene som fikk vurderingen «excellent» og «very good to excellent» i NFR-evalueringen får tildelt til sammen 5 mill. Halvparten av dette ble delt ut i 2012 og halvparten deles ut i 2013.

Fakultetsledelsen vil etablere en ny premieringsordning for prosjektledere som får tilslag på EU-prosjekter. Prosjektledere med EU-prosjekter som er koordinator vil få tildelt 10% av prosjektverdi mens prosjektledere som deltar som partner i EU-prosjekter får tildelt 5% av prosjektverdi.

FUGE II og videreføring etter endt NFR-finansiering

Plattformmiljøene som har hatt NFR-finansiering i FUGE II har fått tildelt til sammen 8 mill. fra Universitetsstyret som oppfølging av at basisfinansieringen fra NFR nå er slutt. 1,8 mill skal gå til Elixir som er knyttet til bioinformatikkplattformen CBU ved MN-fakultetet. Fakultetsledelsen er i dialog med universitetsledelsen om budsjetteringen av avsetningen.

Rekrutteringsstillinger

Fakultetet har fått tildelt 8 stipendiatstillinger og to postdoktorstillinger fra 2013 noe som tilsvarer de stillingene som gikk ut i 2012. I tillegg ønsker fakultetsledelsen å opprettholde styrking av postdoktorstillinger ved økte rammer over grunnbevilgningen og gaveforsterkningsmidler.

Omstillingsmidler

Fra 2013 trer ny organisasjon i kraft med ny struktur og endret administrasjon. I en fase med endring vil det være behov for omstillingstiltak både til å sikre en god oppstart, sørge for gode løsninger i en overgangsfase og for kultur- og kompetansetiltak i Framtidens fakultet.

IKO – tilbakeføring av felleskapsmidler

I 2009 og 2010 fikk Institutt for klinisk odontologi tilført til sammen 6,4 mill. fra fakultetets fellesskap. Budsjettstøtten var nødvendig i en periode med overførte underskudd som ga en svært anstrengt økonomi ved instituttet. Det har vært gjort en stor innsats ved IKO med å få kontroll på økonomien og instituttet er nå en svært positiv utvikling både faglig og når det gjelder infrastruktur og økonomi.

IKO er nå i en relativt gunstig økonomisk situasjon med positive økonomiske rammebetingelser både i instituttbudsjettet og ved Odontologisk universitetsklinikk. Instituttet regner med en overføring på minst 4 mill. til 2013 og dette gir grunnlag for at deler av fellesbidraget som instituttet har fått for å dekke tidligere års underskudd kan tilbakeføres.

Eksternt finansierte stillinger uten dekningsbidrag

Fakultetsstyret har tidligere vedtatt at fellessatser og internhusleie for stillinger finansiert av nulldekningsbidragsprosjekter skal dekkes av en fellesavsetning på fakultetet. I budsjettet for 2013 legges det opp til en samlet fellesavsetning i fakultetsbudsjettet som dekker disse kostnadene.

Ny organisasjonsstruktur fra 1.1.2013

Fra 1.1.2013 vil fakultetet ha 5 institutter og fakultetsadministrasjon, se organisasjonskart under.

Figur 1 – Fakultetets organisasjonskart fra 01.01.2013.

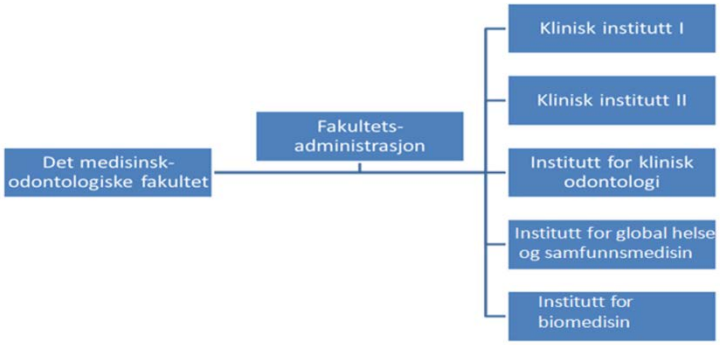

Instituttene har egne stedkoder i ny økonomimodell og de nye instituttene som er Klinisk institutt I, Klinisk institutt II og Institutt for global helse og samfunnsmedisin får nye stedkoder.

Det er et omfattende arbeid med å lage den nye organisasjonen fra 1.1.2013. Arbeidet involverer alle seksjonene ved fakultetsadministrasjonen og de fleste sentralavdelingene ved UiB. Alle endringer i systemer og oppgaver knyttet til omorganiseringen kartlegges og endringer planlegges i et samarbeid mellom instituttene, fakultetsadministrasjonen og sentralavdelingene ved UiB.

Det er tilfredsstillende framdrift i arbeidet med ny organisasjon slik at den kan tre i kraft fra 1.1.2013. Det lages egne milepælsplaner og avholdes jevnlige møter med avsjekk av framdrift, eventuelle utfordringer og risiko- og sårbarhetsanalyser.

Utvikling i budsjettrammene 2009-2012

Siden 2008 har innretningen i budsjettet vært at satsingen på fellestiltak har hatt en sterkere vekst enn instituttrammer og fakultetsadministrasjon. Bakgrunnen for denne utviklingen har vært en langsiktig plan om å styrke fellesavsetninger for å ivareta viktige fellesoppgaver (fakultetsstyresak 169/09) og behovet for å gi instituttene så forutsigbare rammer som mulig også sett i lys av at fakultetet forventet en resultatnedgang på 14 mill. knyttet til studiepoeng.

Figur 2 – Utvikling instituttrammer, fakultetsadm og strategiske fellesavsetninger, 2009-2012

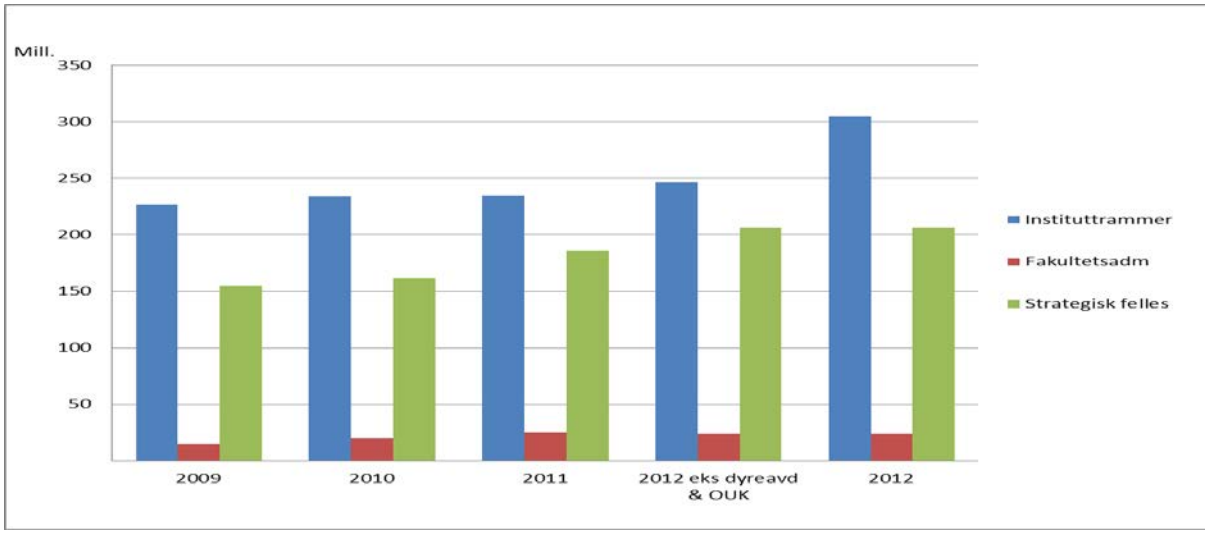

Vi ser av stolpediagrammene at veksten i fellestiltak (grønn del) er sterkere enn veksten i instituttrammene og fakultetsadministrasjon i perioden slik som fakultetets prinsippvedtak om 2 mill. i årlig økning av strategiske fellesavsetninger har lagt til grunn. De strategiske fellestiltakene er benyttet til å styrke fakultetets forskning, undervisning og formidling på instituttnivå.

Den viktigste kostnaden i budsjettet er lønn. Kostnadsveksten for lønn i perioden har vært varierende men økende. Faste vitenskapelige årsverk stod på stedet hvil i kostnadskroner fra 2009 til 2011 mens i budsjettet for 2012 er det lagt inn en vekst for slike stillinger og dette viser også igjen i regnskapet hittil i 2012. Lønnskostnadene for både rekrutteringsstillinger og tekn/adm-årsverk har vært svakt stigende men også her er det planlagt inn en vekst fra 2012. I regnskapet hittil i år ser denne veksten derimot ut til å bli noe lavere enn forventet.

Figur 3 Utvikling fastlønn (kroner) fast vitenskapelige, rekrutterings- og tekn/adm-stillinger, 09-12

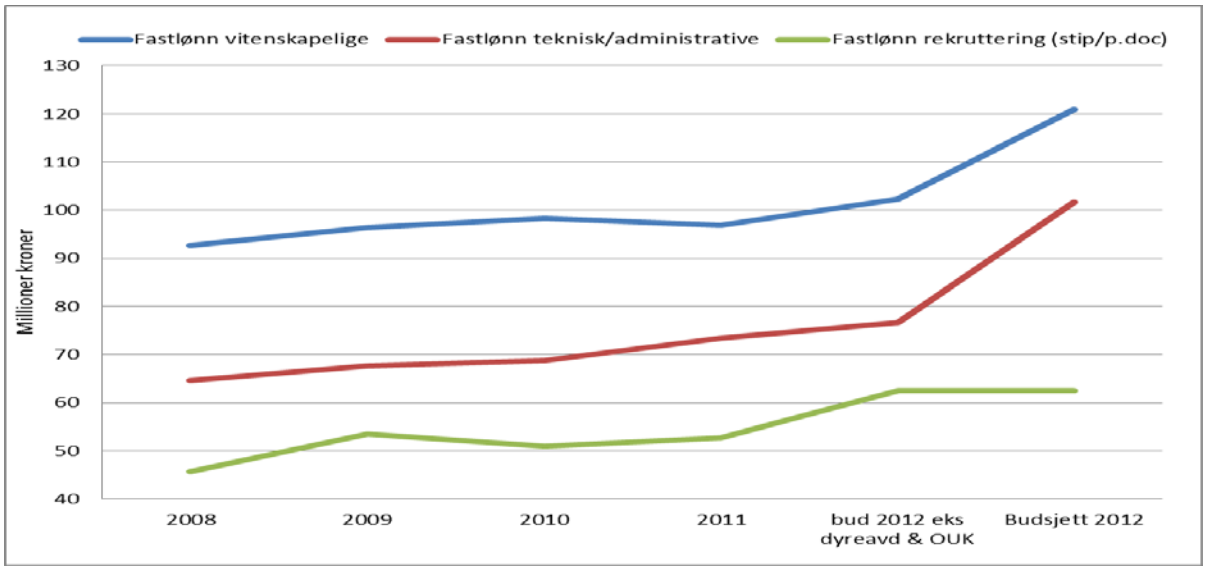

Totalt sett viser tallene som er presentert at budsjettrammene for fakultetet er mer bundet opp i lønn og fellestiltak nå enn tidligere. Dette er i tråd med de føringer som er gitt i fakultetsstyret om å styrke fellesavsetninger og prøve å skjerme instituttene i størst mulig grad for kraftige resultatsvingninger slik som vi vil få i 2013.

Instituttrammer og budsjett 2013

Når det gjelder ny organisasjon så er budsjettarbeidet komplisert for de to nye kliniske instituttene. De resterende instituttene forblir som før eller slås sammen (IGSM). Konsekvenser ved innplassering i de administrative stillingene er først klar i desember. Her kan det bli behov for mindre budsjettjusteringer.

Budsjett for de nye kliniske instituttene

For de 4 eksisterende instituttene som skal bli til to nye kliniske institutter er det en rekke problemstillinger som skal belyses. Det er dagens budsjettrammer for de 4 instituttene som danner grunnlag for budsjettrammene til de to nye kliniske instituttene.

De fire eksisterende instituttene har ulik lønnsandel, ulikt nivå på driftskostnader, ulike nivå for driftsmidler til forskere og ulike andre interne ressursfordelinger og annen egenart. I arbeidet med å sette sammen to instituttbudsjetter kartlegges instituttenes ulikheter og det legges til rette for å etablere budsjettstrukturer i de nye instituttene.

Når det gjelder hovedvekten av budsjettet vil lønnsbudsjettet settes opp med vitenskapelige og tekniske stillinger og tilhørende lønnsmidler ut fra årets budsjett. Det kan dukke opp forhold som må avklares i hvert

enkelt tilfelle når det gjelder instituttplassering men stort sett alle stillinger er nå fordelt mellom Klinisk institutt 1 og Klinisk institutt 2.

Etter at lønnsbudsjettet er satt opp vil gjenværende midler fordeles til:

- Faste kostnader til drift
- Antall vitenskapelige stillinger
- Andre forhold av betydning for hvert institutts egenart

Instituttenes lønnsandel er over 90% av grunnbevilgningen så det er beløpsmessig mindre størrelser til drift av instituttene pr i dag. Erfaringsmessig kan det være ulike synspunkt på fordeling av instituttenes «frie midler» som er del av instituttleder handlingsrom.

Oppsummert vil budsjettarbeidet for de nye kliniske instituttene bli slik:

- Lage lønnsbudsjett for alle faste stillinger basert på 2012-budsjettet.
- Identifisere og budsjettere for faste kostnader ved hvert av instituttene.
- Fordele resterende midler etter antall faste vitenskapelige årsverk.

Arbeidet med budsjetteringen av de nye kliniske instituttene må basere seg på de eksisterende instituttenes deltakelse koordinert fra fakultetsadministrasjonen. Arbeidet vil bli utført i november og det vil bli avholdt jevnlige rapporteringsmøter med fakultets- og instituttledelsene.

Fakultetsstyret bes på denne bakgrunn om å spille inn sitt syn på følgende problemstillinger:

- Innspill til bruk av pris- og lønnskompensasjon og rammekutt for å oppnå budsjettbalanse.
- Håndtering av resultatnedgang og resultatmidler for forskning og undervisning i budsjettet for 2013.
- Omfang på og innretning av omstillingsmidler i nytt fakultet.
- Innspill til retningslinjer for budsjettoppsett for nye institutter.
- Tilbakeføring av deler av fellesskapets bidrag for å dekke tidligere års underskudd til Institutt for klinisk odontologi.

Forslag til vedtak:

1. Fakultetsstyret tar arbeidet med ny organisasjonsstruktur fra 1.1.2013 til orientering.

01.11.2012/BEABJ-NIDR-ØRH